

35 de ani de la înființare

„Cununa de pe Criș”, la ceas aniversar

Un eveniment folcloric ce nu poate fi trecut cu vederea a avut loc în data de 20 octombrie în satul Tilecuș, comuna Tileagd. Este vorba de Festivalul „Sat și Tradiție”, ajuns la ediția a V-a și organizat de Asociația „Cununa de pe Criș”, în colaborare cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor și Primăria comunei Tileagd.

Această sărbătoare folclorică a fost dedicată satului românesc și celor 35 de ani de existență a Ansamblului „Cununa de pe Criș”, care a devenit o emblemă a folclorului și tradițiilor bihorene, pe care le-a promovat în cadrul unor manifestări de gen în Bihor și nu numai. Acest ansamblu își leagă existența de inițiativa prof. Maria Ardelean, culegătoare și creatoare de folclor autentic. Această muncă a început în anii 1974-75 și a fost valorificată în cadrul formațiilor artistice pe care le-a înființat de-a lungul timpului. Un merit deosebit ce îi revine prof. Maria Ardelean este indiscutabil cel de atragere a tinerilor și vârstnicilor în aceste formații artistice.

Primele formații înființate au fost Nunta bătrânească din Tilecuș și Grupul horitoarelor, alături de rapsozi populari în frunte cu regretata Irina Ichim. De-a lungul anilor, activitatea ansamblului s-a lărgit cu alte formații folclorice, grupuri vocale, teatrul nescris, dansuri populare, obiceiuri de Crăciun și Anul Nou, însoțite de colinde în frunte cu „Turca”, grup coral de cântece bisericesti. Din anul 2009 ansamblul primește numele de „Cununa de pe Criș”. Repertoriul tuturor formațiilor este axat pe zestrea folclorică locală, pusă în scenă de scenografa și regizoarea Maria Ardelean și valorificată de talentul artiștilor amatori și autenticitatea interpretării, un rol important avându-l bătrânii din sat. Această impresionantă carte de vizită a Ansamblului, trecută cu vederea până acum, merită să fie apreciată cum se cuvine, iar doamnei prof. Maria Ardelean, care poate fi numită „Doamna folclorului bihorean”, să i se confere din partea Consiliului Local al comunei Tileagd titlul onorific de „Cetățean de onoare al comunei Tileagd” în cadrul unei adunări populare. De asemenea, CJCPCT Bihor să instituie o medalie și un titlu onorific pentru cei care culeg și promovează folclorul autentic.

Festivalul a început cu un moment de reculegere în memoria preotului Dan Suci și a membrilor ansamblului care au decedat. Apoi, prof. Maria Ardelean a prezentat un scurt istoric al Ansamblului folcloric „Cununa de pe Criș”, amintind și colaboratorii care au contribuit la instruirea formațiilor: Crăciun Parasca, Florea Crișu și alți instructori. Programul artistic prezentat de solista Roxana Buzle a fost deschis de Grupul vocal al ansamblului cu un fragment din „Imn bisericesc”, urmat de Grupul horitoarelor, cu vârste între 50 și 82 de ani, care au interpretat „Balada eroilor” și doina „Maică, urâtul mă cere”, și so-

Spectacol aniversar

Ziua de 20 octombrie s-a constituit într-o adevărată sărbătoare a comunității din Tilecuș. Căminul cultural a fost frumos „gătit” cu elemente simbolice de artă populară: covoare țărănești, cuverturi, șterguri țesute în război de harnicele gospodine, blide în culori vii, foarte vechi și alte obiecte ornamentale. Un colț muzeistic prezenta un manechin îmbrăcat în costum popular vechi, care trona asupra unor obiecte folosite în gospodăria țărănească: furcă de lemn cu caiere, fuse cu tort, furcă cu roată, depenele cu jurebie de lână, socială, suveică, ladă de zestre, greabăn etc. A atras atenția și expoziția de preparate culinare: pâine de casă, pancove, cirighele, plăcinte, brânzoici, cozonaci, clătite, scoacă, prăjitură de casă cu măr, nucă, brânză, magiun, coșuri de nuiele frumos împletite, pline cu legume și fructe proaspete, murături etc.

Festivalul a început cu un moment de reculegere în memoria preotului Dan Suci și a membrilor ansamblului care au decedat. Apoi, prof. Maria Ardelean a prezentat un scurt istoric al Ansamblului folcloric „Cununa de pe Criș”: grupul vocal a cântat „Mărs-a badea-n cătănie” și „Crășmărița”, jocul fetelor - „Burzucanu”, momentul socăcițelor - „Obice de nuntă”, încadrat în cântecul „Gată-te mnireasă bine”, cu socăcițele Florea Vâșcă și Maria Sturz. Teatrul nescris a ocupat o bună parte din program cu noua piesă: „Vecinele”, personaj principal Izabela Encok, și piesa „Ioana caută nevastă”, cu Cornel Baciu.

În program s-au intercalat și soliștii de muzică populară: Casian Mișuț, Patricia Rus Alb, Georgiana Golpoian, Izabela Encok și, la fluier, Florin Rus Alb. În program și-au adus aportul artiștii amatori: Floarea Baciu, Maria Vușcă, Minerva Coita, Maria Mișuț, Ioana Vușcă, Nicolae Coita, Georgiana Tătar, Paula Baciu, Doru Sturz, Ioana Mălan, Diana Walzer, Andreea Hosu și îndrăgita prezentatoare Roxana Buzle, care a încheiat programul cu trei cântece. O prezență deosebită în activitatea Ansamblului o are Floarea Vușcă, de 77 de ani, care participă la activitatea ansamblului de 35 de ani. Este horitoare de bază, interpretează în piesa de teatru, croitoreasă de costume populare, păstrătoare de artă populară, țesături, cusături, costume vechi din pânză de cânepă, împletituri, obiecte din lemn, mobilier etc. Casa este un adevărat muzeu. Felicitări și mulțumiri din partea conducerii Ansamblului „Cununa de pe Criș”, d-nei prof. Maria Ardelean, CJCPCT Bihor, Primăriei comunei Tileagd, parohiilor ortodoxe din comună, instructorilor, artiștilor, părinților și tuturor celor care au contribuit la reușita spectacolului.

În program s-au intercalat și soliștii de muzică populară:

■ Nicu RĂCUCIU

Universitatea din Oradea Ziua Internațională a Fizicii Medicale

La data de 7 noiembrie, Universitatea din Oradea se alătură, pentru a șaptea oară, organizației Internaționale de Fizică Medicală (IOMP) pentru a marca Ziua Internațională a Fizicii Medicale.

Data aleasă pentru acest eveniment este ziua de naștere a celei care este considerată prima fiziciană medicală - Marie Curie.

„În fiecare an, IOMP propune o tematică care să acopere principalele domenii de interes ale fizicii medicale. Dacă în anii anteriori simpoziioanele dedicate Zilei Internaționale a Fizicii Medicale s-au axat pe imagistica medicală, radioterapia modernă, pe aspecte privind radioprotecția, sau contribuțiile femeilor fiziciene la dezvoltarea fizicii medicale, tematica propusă pentru acest an este una mai cuprinzătoare: It's a Medical Physics World (Este o lume a fizicii medicale).

Tema acestui an simbolizează, atât multidisciplinaritatea fizicii medicale, cât și colaborările strânse dintre diferitele organizații naționale de fizică medicală în vederea dezvoltării continue a acestui domeniu pe plan internațional.

Departamentul de Fizică al Universității din Oradea marchează această zi prin prezență științifică realizată de fizicieni medicali, radioterapeuți, studenți și elevi.

Îi invităm astfel, pe toți cei interesați să ni se alăture joi, 7 noiembrie, de la ora 16.00, în Sala de Conferințe a Bibliotecii Universitare”, se arată într-un comunicat transmis de prof. univ. dr. Loredana Marcu.

■ R.C.

Săptămâna Internațională RISE

Departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene (RISE) din cadrul Facultății de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării, Universitatea din Oradea, este gazda unei serii de evenimente reunite sub egida Săptămânii Internaționale RISE, între 4 și 8 noiembrie.

Manifestarea va include mai multe activități, care au debutat ieri, cu o întâlnire informală cu studenții și cadrele didactice din cadrul programului Erasmus+, găzduiți de Departamentul RISE, în Sala Practipass a Universității din Oradea. Programul va continua cu o conferință internațională Regional Development at the Borders of the European Union, în cadrul modulului european Jean Monnet „Development of the Border Regions in Central and Eastern Europe countries”, coordonat de lector univ. dr. Florentina Chirodea. Conferința va aborda subiectul modernizării și dezvoltării regiunilor de frontieră din Europa Centrală și de Est, zone în care factorii istorici, socio-economici și geopolitici sunt determinanți în procesul de dezvoltare, în timp ce migrația populației și a forței de muncă reprezintă un fenomen îngrijorător. Deschiderea evenimentului are loc azi, 5 noiembrie, la ora 14.30, la Cetatea Oradea. Direcțiile de analiză care vor fi abordate de cei prezenți vizează: abordări contemporane și perspective ale dezvoltării regionale, regiunile de frontieră - zone de cooperare și vecinătate și dezvoltarea regiunilor de frontieră din Europa Centrală și de Est. Manifestarea organizată de Departament va include și Ceremonia de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa domnului profesor Richard Sakwa, de la Universitatea din Kent, Marea Britanie. Ceremonia va avea loc vineri, 7 noiembrie, în Aula Magna a Universității din Oradea, începând cu ora 10.30. Tot în cadrul Săptămânii Internaționale RISE se va desfășura seminarul internațional Power and Borders in the New World Order (7-8 noiembrie, Biblioteca „Gheorghe Șincai”, Oradea. Deschiderea evenimentului - 7 noiembrie, ora 14.30, Biblioteca „Gheorghe Șincai”). Acțiunile desfășurate se circumscriu liniilor de cercetare și analiză din domeniile dezvoltării regionale și cooperării transfrontaliere abordate de specialiștii Departamentului RISE și de profesorii și cercetătorii invitați să participe la evenimentele săptămânii. ■